

SAMMEN

Sidste udkald: Tilmeld dig til Løveløbet

Den 15. september lyder startskuddet for Løveløbet 2024. Arrangementet, som SSF og SdU er gået sammen om, er sat i verden for at give mindretallet en dag, hvor de kan komme i bevægelse - sammen.

Og selv om det hedder Løveløbet, så behøver man ikke nødvendigvis at løbe. Der er nemlig ved siden af løberuterne på 5 og 10 km også en rute på 3 km, som man godt kan tage som gåtur. Desuden indebærer Løveløbet altid et rammeprogram, så der også er mulighed for at hygge sammen.

I år er der fire forskellige startsteder. I Tydal har SSF amterne Flensborg By, Flensborg Amt og Gottorp Amt slået pjalterne sammen.

Foruden løberuterne, bydes der her på musik, godt til ganen, poster med opgaver og en andejagt til børnene samt besøg af

Spielmobil.

I Amt Sydvest starter Løveløbet i Kongenshus ved Tetenbøl, hvor Siggie Pflingsten er med på 3 km ruten. Han fortæller om fuglene på Ejdersted. Der er nemlig rige bestande af vadefugle, sangere og rovfugle i marsken. Det kan altså anbefales at tage en kikkert med. Turen er ensrettet, hvilket betyder, at man bliver samlet op med en shuttlebus, som så tager tilbage til Kongenshus.

De to løberuter går begge gennem det flade marskland.

I Rendsborg-Egernførde Amt forener turen by og natur i Egernførde. Startskuddet lyder ved IF sportspladsen. Derfra går de to lange ture ned imod Windebyer Noor, hvor turen fortsætter langs vand og skov. Familieturen, det vil sige den korte rute, gennemføres i hyggeligt tempo, hvor alle kan være

med. Tilbage ved IF-sportspladsen tilbydes grillpølser, kage og drikkevarer, samt aktiviteter for børnene.

I Sydtønder Amt går turen igen gennem Langbjerg Skov, der tit omtales som Sydtønders smukke skovområde.

Lige syd for Læk ligger denne perle, der inviterer Løveløbets gæster på forskellige ruter gennem 1000 hektar friluftsidyl.

Direkte på parkeringspladsen ud mod skoven slår SSF Sydtønder Amt sin lejr op. Herfra går turene på de forskellige ruter. Gåturen byder på et møde med dådyrene. For løberne er der en knap 5 kilometers runde, som kan tages én eller to gange. Alt efter temperament.

Efterfølgende mødes alle til en hyggelig sammenkomst på græsplanen med en ordentlig portion mad, hygge og underholdning.

Startskuddet

Løveløbet er kommet for at sætte mindretallet i bevægelse - sammen. Derfor lyder startskuddet på alle steder kl. 10:30.

Køb af løbetøj

Vil man løbe i det officielle løveløbstøj, så skal det bestilles senest fredag den 6. september. Ellers kan det ikke nå at være klar til startskuddet.

Tilmelding til løbet samt bestilling af løbetøj foregår online via hjemmesiden www.loeveloebet.de. Kom nemt på siden ved at scanne qr-koden forned.

04 Grænselandsambassadørerne kom godt fra start

05 Guidet rundvisning til udstilling "Valkyriernes slot"

07 Sommersjov med SdU i Hvide Sande - Sommerens sidste lejr

08 Mindretalsrådgiver på besøg: Indskoling og skuffende udmelding

5. **Norden Festival:** 5-8. september, The Nordic Art Festival, Königswiesen, Slesvig
Sydslesvigs Danske Kunstforening: Udstillingsåbning: En hyldest til Franciska Clausen, **Flensborg Bibliotek**, kl. 19:00
6. **Den slesvigske Kvindeforening:** Bustur til Nordstrand og Mikkelsberg, afgang Tarp Danske Kirke, kl. 11:00
SSF Humanitært Udvalg: **Vandringer i Grænselandet**, "På Danevirkes Vold- fra Danevirke Museum til Vikingemuseum Hedeby", afgang fra Exe, kl. 9.30
SdU m.fl.: Æhrensache, sommerfest, **Idrætshallen Flensborgs græsplæne**, 16:00-19:00
7. **Det Lille Teater:** Skuespillerkursus på Det Lille Teater, fra 9:30-16:00, kurset fortsætter den 8. september
SSF Skt. Hans: Tur til Kiel, opsamlingspunkter: Munketoft, (f.hv. Pumpen Horn) kl. 8:00; Schultze-Delitzsch-Str. (AWO), kl.8:10; An der Johannismühle, kl. 8:15; ved hjørnet af Lyksborggade/Adelbykirkevej kl. 8:20
SdU: Guidet vandring i Twed Ager (Twedter Feld) m. Jürgen Maßheimer, mødested, Osterallee 171 A, kl. 11:00
SSF Nybjernt: Vadehavstur, start **Nybjernt forsamlingshus**, kl. 8.00
8. Den Danske Menighed i Valsbøl, Medelby, Store Vi og Skovlund: Høstudflugt til Seebüll, mødested **Valsbølhus**, kl. 9:00
Det Lille Teater: Skuespillerkursus på Det Lille Teater, fra 9:30-16:00
9. **Ladelund forsamlingshus og kirke:** 90- års fødselsdag markeres.
10. **Seniorklub Midtangel:** Rainer Porsch underholder med guitar, Wolleshuus, kl. 15:00
OBS! SSF: SSF Hovedstyrelsesmøde, Vimmersbøl Danske Skole, **kl. 18:00**
Bøglund Seniorklub: Senioreftermiddag, Bøglund forsamlingshus, kl. 14.30
Slesvig Roklub: Intro-Møde danskurser, **Slesvig Roklub**, kl. 18.30
11. SSF Humanitært Udvalg: Foredrag med Søren Ryge, **Flensborghus** kl. 14:30
SSF Isted/Jydbæk: Husflid, **Jydbæk forsamlingshus**, kl. 18.00
Torsdagsklubben: **Slesvighus**, 1. sal, kl. 14.30
Norden Festival: 12.-15. september, The Nordic Art Festival, Königswiesen, Slesvig

En dansk fæstning fylder rund

„Kirkevang“ i Ladelund - her startede det danske arbejde udenfor Flensborg.

Forsamlingshuset og kirkesalen i Ladelund blev indviet for 90 år siden. Festligheden den 9. september 1934 blev holdt fast i en stumfilm, der beskriver stedet som intet mindre end „En ny dansk fæstning i Sydslesvig“. Kirkevang, som forsamlingshuset kaldes, blev bygget som dansk samlingssted i Ladelund. Bygningen blev rejst for beboerne i Agtrup, Karlum, Bramsted og Ladelund, og meningen var, at den skulle bruges til foredrag, kirke, sløjd, folkedans, gymnastik, og andre danske aktiviteter. Huset blev opført af lokale folk under ledelse af arkitekt Jep Fink i Aabenraa. Det var et yderst beskedent byggeri, der også omfattede en lille lejlighed til den stedlige vandre lærer. Forsamlingshuset skabte også baggrund for oprettelsen af Kær Herred Ungdomsforening.

I en periode efter 2. Verdenskrig blev bygningen også benyttet som ungdomsskole. Det har altid været et dansk sted, og mange ting vidner om

9. SEPTEMBER

den bevægede historie, hvor det danske forsamlingshus på mange måder var multifunktionsrum.

Gang i aktiviteter

Kirkevang er stadig et forsamlingshus for det danske mindretal. Det bruges primært af Ladelund Kvindeforening, der altid har haft hjemme på stedet. Således beskrev Dagmar Jacobsen, formand for Ladelund Kvindeforening i forbindelse med foreningens 100-års jubilæum i 2023, at der i Kirkevang altid var plads til mange ting. Det skal der være igen, og Christine Pihl, pastor i Nord-

vest danske Menighed, er gået sammen med blandt andet af Ladelund Ungdomsskoles skoleleder for at få flere aktiviteter op at stå på stedet. Der tales for eksempel om, at elever kan konfirmeres i Kirkevang og at der nogle gange om året holdes gudstjenester på stedet. Christine Pihl forklarer, at steder som Kirkevang har haft - og stadig har - en enorm betydning for mindretallet. Det er her, man føler fællesskabet. Ikke mindst derfor skal den runde fødselsdag markeres. Det sker den 9. september i Kirkevang.

Gudstjeneste i det grønne

SENSOMMER

Søndag den 1. september inviterede Ansgar menighed til

gudstjeneste i det grønne. Det foregik i smukke omgivelser

bag børnehaven i Kobbermølle. I strålende sensommersol fordelte de fremmødte sig sådan, at de fleste sad behageligt på stole. Helt som sædvanligt i kirken. Små børn og forældre tog ophold i sandkassen nær ved og deltog i gudstjenesten derfra. Børnene ledte også efter papirengle, som pastor Merethe Neldeberg Jørgensen havde gemt rundt omkring. En lille pige viste stolt sit fund frem til præsten midt under prædiken. Smil på alles læber! Efter gudstjenesten blev "kirkesalen" hurtigt omdannet til spisestue og så blev der budt på kaffe og dansk wienerbrød.

Gudstjenester

15. søndag e. trinitatis | 8. september 2024 | Luk. 10,38-42
Aventoft kl. 10 Sloth
Egernførde kl. 14 Hultberg *indsættelse*
FL Ansgar Kirke kl. 10 M. Jørgensen *med konfirmandindskrivning*
FL Helligåndskirken kl. 10 Knudsen
FL Sct. Jørgen kl. 10 Egeris
FL Sporskifte kl. 10 Hougesen
Garding kl. 9:30 Hammer
Gelting kl. 11:30 Jacobsen
Harreslev kl. 11:30 Wiltschek/Kapust/Böll *økumenisk gudstjeneste*
Husum kl. 10 Heide-Jørgensen
Læk / **Augarten** kl. 10 Pihl *økumenisk gudstjeneste »Lets sing«*
Lyksborg kl. 10 Thun
Rendsborg kl. 11:30 Brask *konfirmandindføring og kirkefrokost*
Slv. Ansgar kl. 10 Hansen
Sønder Brarup kl. 10 Mogensen *med konfirmandindskrivning*
Valsbøl **se Aventoft**
Vesterland kl. 10:30 Rasmussen *kort morgenandagt*

Onsdag, 11. september 2024

FL Sporskifte kl. 17 Hougesen *aftensang med nadver*

Se også dks-folkekirken.dk/gudstjeneste

Mindeord om Birthe Klomfaß

Med stor sorg har vi modtaget beskeden om, at Birthe Klomfaß er afgået ved døden. Fra 2011 til 2022 var Birthe bestyrer for Sydslesvigs Forenings forsamlingshus i Nybjernt. Udover det var hun aktiv i distriktets bestyrelse i et par år. Hun boede i bestyrerlejligheden. Herfra sørgede hun for, at forsamlingshuset og stedets store have blev vedligeholdt. Som husets gode sjæl, nød SSF medlemmerne og distriktet igennem mange år godt af hendes personlige engagement. Med en kærlig hånd sørgede Birthe for, at der blev dækket ind, forberedt og gjort klar til distriktets og andre brugeres mange møder og aktiviteter i forsamlingshuset. Selv deltog

hun gerne i aktiviteterne, og posten som bestyrer for forsamlingshuset var helt afgjort mere en livsstil end bare et job for Birthe. Både medlemmer og kollegaer vil savne Birthes store indsats

og hendes altid gode humør. Vore tanker er hos familien. Æret være Bithes minde.

Sydslesvigs Forening og SSF Gottorp amt.

SORG

OPSTART

Vandringer med SSF Humanitært Udvalg

Efterårssæsonen starter med en vandring. Vandringerne i Grænselandet med SSF Humanitært Udvalg går altid til forskellige naturskønne områder rundt omkring i grænseregionen.

Den første vandring

Den 6. september går turen til Danevirke vold fra Danevirke Museum til Vikingemuseum Hedeby (Haithabu). Ifølge den oprindelige tidsplan skulle det nye Danevirke Museum have stået færdigt nu. Men som det næsten er normalt med store byggeprojekter, er der forsinkelser i byggeplanen. Derfor er der nu den historiske sidste og unikke mulighed for at se en interimsløsning i containeren. Vandreruten løber over Thyrborgen. Dronning Thyra spiller en stor rolle i dansk mytologi som mor til Harald Blåtand og kone til Gorm den Gamle. Volden ved Thyrborg eksisterede allerede før vikingetiden. Det meste af turen foregår på grænselvolden Danevirke i den behagelige skygge af de træ-

er, der nu vokser på volden. De fleste af dem er smukke gamle egetræer. Kun få steder, hvor der nu er landsbyer og veje i stedet for den tidligere forsvarede vold, går man på asfalt. Dette UNESCO-verdensarvssted er veludviklet til turisme. På de få skråninger beskytter veludviklede trapper stien og volden mod ødelæggelse.

Turen går igennem naturskønne områder, på velholdte vandrestier, og på korte strækninger på asfalt.

Pris og afgang

Turen starter fra Exe kl. 9.30 præcist. Hvis man har spørgsmål, bedes du ringe til Gregor Rölke på +49 170 33 33 22 0 eller +49 4608 67 70. God fornøjelse med vandringen, som er 7,2 km lang. Det er tilladt at tage sin hund med på turen, men de skal holdes i snor. Husk egnet fodtøj til et terræn, der delvist kan være mudret. Pris: 2,00 € per person og lidt kørepenge til chaufførerne.

Hyggelig eftermiddag i dejlig have

Christian Lassens Mindemuseum inviterer til "en hyggelig eftermiddag i den dejlige have" på gården i Jardelund med folk-koncert og sommersuppe. Koncerten finder sted lørdag, den 14. september.

Museet åbner allerede kl. 15:00. Her kan man nyde en tur igennem tiderne og se, hvordan en dansksindet familie levede i grænselandet for over 100 år siden. I år er der i anledning af museets 20-års jubilæum fokus på Christian Lassen - landmand, dansksindet og jardelunder. På staldens loft vises en ny flot udstilling om denne særlige mand med fotos, citater og genstande fra hans lange liv. Kl. 16:00 giver det danske band OHein Trio en koncert og spiller med godt humør traditionelle irske og skandinaviske folksange og melodier. Der er alt fra jigs, reels, barndances, polkas, mazurkas til traditionelle balla-

14. SEPTEMBER

der og sange.

Mindemuseet regner med, at vejret bliver godt, så der kan hygges ude i haven. Ellers er der mulighed for at rykke ind i stalden.

I koncertpausen er der desuden mulighed for at købe en suppe og nyde maden f.eks. i museets

krostue eller ude mellem æbletræerne. En af supperne er vegetarisk. Det er påkrævet, at man tilmelder sig til suppen hos Gudrun Lemke enten på mail til lemke.gudrun@googlemail.com eller på telefon +49(0)4605 989 (telefonsvarer) indtil den 11. september 2024.

SSW inviterer til sommermøde

Det finder sted fredag den 13. september kl. 16-21 på Jarup-

13. SEPTEMBER

lund Højskole. Dagsordenen består blandt andet af en re-

solution imod CCS i Nordsøen, informationer om forbunds-dagsvalget i september næste år og nogle forslag til vedtægtsændringer, der skal fremlægges til landsmødet i november. Der er stadig ledige pladser og partimedlemmer kan nå at tilmelde sig efter først-til-mølle princippet til landssekretariatet på telefon 0461-14408310 eller på mail til info@ssw.de. Billedet er fra sommermødet 2023 (Foto: SSW)

Debat på Flensborghus: Hvor åbent må mindretallet være?

Mandag var der lagt op til debat om de helt store spørgsmål, da Rødding Højskole besøgte Flensborghus. De havde inviteret fire repræsentanter fra Sydslesvig, der skulle forholde sig til en række spørgsmål under overskriften „hvor åbent overfor det tyske kan det danske mindretal være før det bliver eksisterende?“

Panelet bestod af Andrea Heimrath, styrelsesmedlem i Skoleforeningen, Anders Kring, SdUs direktør, Gitte Hougaard-Werner, SSF-formand, og Jule Sösemann, student fra Duborg-Sko-

len og bestyrelsesmedlem i Grænseforeningen Ungdom. Ordstyrer var Peter Gram, der er redaktør på Flensborg Avis og JydskeVestkysten.

Arrangementet startede med en præsentationsrunde, hvorefter de fire direkte skulle forholde sig til debattens overordnede emne. Andrea Heimrath fastslog, at der i Sydslesvig altid vil være en blanding af to kulturer, og at det handler om at være i dialog med hinanden. Anders Kring gik ind for, at mindretallet skal være åbent for alle. Men samtidig skal mindretallet kom-

munikere tydeligt, hvad fællesskabet bygger på og går ud på. Han tilføjede, at det nærmest er mistrivsel, hvis børn samt deres familier ikke bliver ordentlig forberedt på, hvad de går ind til. Kun en fornuftig orientering herom kan forhindre identitetsforvirring, lød det fra SdU-direktøren. Gitte Hougaard-Werner supplerede, at dagens overskrift lægger op til en debat om, hvor meget tysk der tales på skolegården, hvilket ifølge SSF-formanden ikke giver mening. Frem for at spørge, hvor åbent mindretallet skal være, burde

der hellere tales om, hvordan mindretallet møder dem, der kommer ind i det. Desuden fastslog Gitte Hougaard-Werner, at der altid bør skelnes mellem den individuelle identitet og mindretallets identitet. For man kan godt føle sig dansk-tysk eller noget andet, men der må ikke være nogen tvivl om, at det danske mindretal er dansk.

Jule Sösemann var på mange punkter enig, men tilføjede, at hun tit oplevede den slags debatter værende meget frygtbaseret. I retning af „hvis ikke mindretallet er dansk nok, så dør det“. Hun ville ønske sig, at debatter føres mere ud fra en nysgerrighed på, hvad mindretallet kan være.

De største farer

Panelet berørte mange punkter, hvilket også hang sammen med spørgsmålene fra salen og ordstyreren. Således forholdt deltagerne sig til emner som forskelle på dansk og tysk kultur i virksomheder og uddannelsesinstitutioner, hvorfor man som tysksindet vælger det danske mindretal eller hvordan Skoleforeningen forholder sig, når ansatte indbyrdes taler tysk

med hinanden. Debatten blev afsluttet med spørgsmålet om, hvad der - hvis ikke det tyske - kunne true det danske mindretals eksistens. Til det svarede Gitte Hougaard-Werner, at en trussel især kunne komme indefra. Nemlig, når mindretallets medlemmer bliver ligeglade med formålet. Når det danske ikke længere står i centrum og når der ikke tages højde for, at det er et nationalt mindretal, hvis medlemmer først og fremmest er fælles om bekendelsen.

PANEL

Ugeavisen Sydslesvig

Udgiver: Flensborg Avis
 Redaktion:
 Sydslesvigsk Pressetjeneste ved Sydslesvigsk Forening og Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
 Flensborghus
 Nørregade 76,
 D-24939 Flensborg
 Telefon +49 461 14408-120, -122, -230, -233
 www.ugeavisen-sydslesvig.de
 redaktion@ugeavisen-sydslesvig.de

Festdag i anledning af Henry Buhls 100-årsdag på Mikkelsberg

Den 11. september ville Henry Buhl (1924-2016) være fyldt 100 år. Sammen med sin kone Dinne (1920-1991) grundlagde Henry, Mikkelsberg. Dagen markeres på Mikkelsberg d. 14.9. med aktiviteter, der afspejler nogle af de initiativer, som ægteparret satte i gang sammen. Programmet omfatter også en cricketkamp. Henry Buhl grundlagde Husum Cricket Club (HCC) i 1967 og foranstaltede klubbens optagelse i først Dansk Cricket Forbund og senere Dansk Idrætsforbund. I 1991 fik Mikkelsberg et fornemt, eget cricketanlæg med interna-

tionale mål (mange cricketklubber i Danmark spiller på fodboldbaner). I dagens anledning mødes unge og ældre spillere fra Sydslesvig og Danmark til tre venskabskampe.

I længere tid har der været behov for en formidling af Mikkelsbergs historie til de besøgende. Mikkelsbergs kunstudvalg har sammenstillet en plancheudstilling bestående af tekst og billeder, der formidler Mikkelsbergs historie fra Dinne og Henry Buhl købte Hatsteds mølleruin i 1967 og op til i dag. Udstillingen giver et rids over istandsættelsen af møllen, lidt

om kunststillingerne, der har været vist gennem tiden, etableringen af cricket på Mikkelsberg samt en præsentation af Dinne og Henry. Plancherne kommer til at hænge udenfor, så besøgende til enhver tid kan blive oplyst om stedet og om den mindretalshistorie, som Mikkelsberg også er.

Der er en præsentation af "Danske strømninger. Einflüsse aus Dänemark": Povl Leckband. Arkitekt i Flensburg. Arkitekt in Flensburg: Bogen, der udkom i forsommeren, præsenterer i tekst og billeder, hvordan den flensborgske arkitekt Povl Leckband gennem et langt arbejdsliv har sat et særligt dansk præg på både Flensburg og resten af Sydslesvig gennem sit omfattende byggeri og istandsættelse af gamle huse. Leckbands bog, som er blevet til i et nært samarbejde med Helge Krempin og Nils Vollertsen og som er udgivet med støtte fra TM-Fonden, blev tidligere på sommeren præsenteret på tysk i Flensburg. Povl Leckband præsenterer den ved denne lejlighed på dansk. Bogen er udgivet af Mikkelsberg og ligger således i fortsættelse af den udgivelsesvirksomhed, som Mikkelsberg stod for i en årrække, blandt andet i samarbejde med Poul Christensens forlag.

Der er også udstillingsåbning med værker af Henning Becker. Kunsthistoriker Grethe Bay har i Mikkelsbergs magasin fundet en

(Foto af Dinne og Henry Buhl)

lille serie malerier af Henning Becker, der ellers er kendt som journalist (bl.a. på Flensburg Avis) og fordi han i 1975 reddede flere hundrede vietnamesiske børn ud af Vietnam og skaffede dem et liv i Danmark. Bay har forestået nyophængningen i Buhls Hus med Beckers malerier og med en serie cricketbilleder og fotos, der tilsammen viser nogle af ægteparret Buhls aktiviteter og engagement. Der serveres kaffe med et styk-

ke kage til. Dagen begynder kl. 12 og slutter kl. 16. Kl. 12-14 er der mulighed for at se cricketkamp. Kl. 14 løftes sløret for plancheudstillingen om Dinne og Henry, herefter præsenterer Povl Leckband sin bog. Cirka klokken 15 er der kaffebord med små indslag om Henry Buhl og Mikkelsberg. Herefter åbnes udstillingen med Henning Becker. Alle er velkomne.

14. SEPTEMBER

Grænselandsambassadørerne kom godt fra start

Lørdag den 31. august holdt Grænselandsambassadørerne opstartsseminar på Duborg-Skolen.

Grænselandsambassadørerne er et nyt projekt, der bygger på kendsgerningen om, at der findes rigtig mange spændende fortællinger om livet i grænselandet.

Den store fortælling om områdets historie er ikke svær at få øje på. Der er et utal af bøger og foredragstilbud, men den lille fortælling henholdsvis hverdagsfortællingen møder man til gengæld ikke så ofte. Her handler det om den enkelte familie og den enkelte person, og når man dykker ned i de mange små fortællinger, dukker der

nuancer og variationer op, der viser grænselandets mangfoldighed og giver historien flere og nye perspektiver.

De personlige fortællinger, som grænselandets mennesker har med i deres bagage, sætter projekt Grænselandsambassadører fokus på – nord og syd for grænsen.

Det handler ikke kun om "hvem er jeg", men også om "hvad er jeg?"

Fortællingerne kan handle om både de bevidste valg, man har gjort og dem, der er faldet naturligt eller tilfældigt. Det kan for eksempel være de valg, man som forældre har stået overfor: dansk eller tysk skole, dansk eller tysk sportsklub, uddannelse

i Danmark eller Tyskland? Hvorfor er man blevet i Sydslesvig henholdsvis Sønderjylland? Projektet tager udgangspunkt i de erfaringer, der er gjort gennem Grænseforeningens andre ambassadørprojekter (Elevambassadørerne og Kulturmødeambassadørerne) og gennem forskellige arrangementer i grænselandet, der har haft fortællingen som omdrejningspunkt, for eksempel samarbejdet mellem SSF-Flensburg og Grænseforeningen Aabenraa om Det Grå Guld.

Opstart på Duborg-Skolen

Projektet tog næste skridt, da der lørdag blev holdt opstartsseminar på Duborg-Skolen. 20 personer har tilmeldt sig ambassadørkorpsen, og 13 af dem mødte op, forventningsfulde og også lidt nervøse for, hvad de havde meldt sig til.

Tine Andresen, foreningskonsulent i SSF, Gunvor Vestergaard, pædagogisk konsulent i Grænseforeningen og Jens Overgaard, formand for Grænseforeningen i Aabenraa fik hurtigt fjernet nervøsiteten fra de voksne ambassadører, så arbejdet med den personlige fortælling i

små grupper kunne forberedes og pudses af.

Alle ambassadørerne stillede med meget forskellige spændende og øjenåbnende fortællinger fra grænselandet. Sønderjyderne og sydslesvigerne fandt hurtigt hinanden og snakken på kryds og tværs hævdede sig fra det dagligdags til mere overordnede emner som identitet og tilhørsforhold. Under seminaret fik gruppen smurt ganen med kaffe og kage – flere gange, højt smørrebrød og frugt. Alle tog hjem mætte af dagens

indtryk, engagement – og kage. I november eller december mødes Grænselandsambassadørerne igen og får afpudset form og indhold på fortællingerne. I det nye år står Grænselandsambassadørerne som levende tekster så klar til at tage imod besøgsgrupper fra Danmark.

Kan stadig være med

Der er stadig mulighed for at blive en del af Grænselandsambassadørerne, så der tages med åbne arme imod henvendelser. Send dem til tine@syfo.de.

OPLYSNING

Michala Petri: Barokmusik i domkirke

(Foto: Sven Bergreen)

20. SEPTEMBER

Fredag den 20. september spiller Sønderjyllands Symfoniorkester sammen med Michala Petri i Slesvig.

Michala Petri er en af Danmarks mest anerkendte solister, og hendes talent på blokfløjten er legendarisk. Siden hendes debut som 11-årig i Tivolis Koncertsal i 1969 har hun, med sin virtuositet og lidenskab for blokfløjten, erobret verdens musikscener i over 50 år og sat sit præg på den klassiske musik-

verden. Nu dykker hun endnu engang ned i hendes absolutte speciale: barokkens magiske univers. Hun forfører publikum med Vivaldis koncert for blokfløjte samt Bachs dobbeltkoncert, oprindeligt skrevet til violin og obo, men denne aften med Michala Petris blokfløjte som det helt store fokus.

Dirigenten ved denne koncert er den canadiske dirigent Vanessa Chartrand. Det er fredag den 20. september kl. 19:00 i

Slesvig Domkirke og billetter købes her:

www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (www.syfo.de/regional), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensburg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensburg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensburg og ved indgangen. Det er Sydslesvigsk Forening (SSF) der er arrangør.

Guidet rundvisning til "Valkyriernes slot"

26. SEPTEMBER

Der er frie pladser til en guidet rundvisning på udstillingen Johana Vasconselos "Valkyriernes slot" den 26. september.

Den nye strikkeklub under den slesvigske Kvindeforening har taget initiativ til at se Vasconselos udstilling på Gottorp Slot i Slesvig og har samtidig booket en rundvisning. Der er plads til flere deltagere og alle er velkommen.

Mødestedet

Gruppen mødes torsdag den 26. september kl. 16:15 ved slot-sindgangen for at se den del af udstillingen, der befinder sig i selve slottet, som lukker kl. 17:00. Kl. 17:00 mødes gruppen igen ved kassen for at gå over til

Ridehuset og få en rundvisning af en guide (på tysk). Ridehuset er åbent til kl. 20.

Pris og tilmelding

Prisen for medlemmer af Den slesvigske Kvindeforening for udstillingen og rundvisningen er 12 eur. (Udstillingen koster regulært 17 euro entré.) Ikke medlemmer betaler 20 euro. Hvis man er interesseret i at komme med ud og spise bag efter, meddel det ved tilmeldingen. Spisningen er på egen regning. Ny mødedato for Strikkeklubben er torsdag den 10. oktober kl. 19:00. Tilmelding til Dansk Sekretariat for Flensburg Amt, flamt@syfo.de, 0461 14408 156.

Dawda Jobarteh kommer med multikunstnere

18. SEPTEMBER

Onsdag den 18. september spiller Dawda Jobarteh på koraen - et traditionelt strengeinstrument fra Gambia, der er mange hundrede år gammelt - på Flensborghus.

Han blander al sin musikalske erfaring fra Gambia, fra jazz og rock, fra Danmark og Skandinavien, hvor han bor nu, fra afro-, pop- og folkemusik, når han laver sin egen musik gennem instrumentet og de mange elektroniske effekter han også bruger.

Til denne koncert, den første i efterårsprogrammet "Jazz på Flensborghus" tager Dawda to musikalske legekammerater med. Den ene er den kreative multikunstner Siv Øyunn Kjenstad fra Norge. Til denne kon-

cert spiller Siv trommer og synger. Den anden er den legende og eksperimenterende Nikolaj Svaneborg, kendt fra jazzduoen Svaneborg Kardyb. Nikolaj spiller keyboards og synthesizer.

Billetter

Det er onsdag den 18. september kl. 20:00 på Flensborghus og billetter købes her: www.ssf-billetten.de, tlf. +49 461 14408125, SSFs sekretariater (www.syfo.de/regional), Aktivitetshuset, Norderstr. 49, Flensburg, sh:z Ticketcenter, Nikolaistr. 7, Flensburg, Reisebüro Peelwatt, Marie-Curie-Ring 39, Flensburg og ved indgangen. Koncerten arrangeres af SSF og SdU.

Søren Ryge på Flensborghus

Den 11. september kl. 14:30 kan man opleve Søren Ryge Petersen på Flensborghus, hvor han holder foredrag om en perlerække af mennesker og måske lidt om barndommen i Sydslesvig. Det er SSF Humanitært Udvalg, der står for arrangementet. Søren Ryge er en fortæller i særklasse, og når han holder foredrag, er det ikke om blomster og kartofler, men om mennesker. Ganske almindelige mennesker med en ualmindelig historie.

Anne Margrethe med Danmarks bedste kringle, ostehandleren fra Skagen, onkel Aage fra Amerika, Evald med hvidkålssuppen og Lis med dyrene udgør en imponerende perlerække af mennesker. Der til måske lidt om barndommen

11. SEPTEMBER

i Sydslesvig og livet på gården på Djursland.

Det er Humanitært Udvalg og SSF Flensburg By som inviterer med støtte fra Ejderlandets Samfund.

Entreen inkl. kaffe er 5 €. Tilmelding senest mandag den 9. september til Tine Andresen på mail til tine@syfo.de eller tlf. +49 461 14 40 81 50.

Hovedstyrelsen: Ændret tidspunkt

OBS! Tidspunktet for SSFs Hovedstyrelsesmøde den 10. september på Vimmersbøl Danske Skole er blevet rykket en halv time frem.

Det vil sige, at mødet starter kl. 18:00 i stedet for kl. 18:30.

Dagsordenen for mødet er følgende:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen
2. Mødet åbnes - beslutningsdygtighed
3. Valg af dirigent
4. Godkendelse af protokollen

fra den 14. maj 2024

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

6. Formandens beretning

7. Årsmødeudvalgs beretning ved Tim Frogier de Ponlevoy

8. Teater- og koncertudvalgets beretning ved Uwe Prühs

9. Kulturudvalgets beretning ved Matthias Runge

10. Landsmøde 2024

11. Godkendelse af revideret forretningsorden.

Bilag er sendt ud til medlemmer af Hovedstyrelsen.

12. Hovedstyrelsesmøder 2025: Mødedatoer og -steder.

Bilag udleveres på mødet.

13. Nyt fra SSFs udvalg

14. Nedlæggelse/fusion af distrikter

15. Eventuelt

I tilfælde af afbud bedes hovedstyrelsesmedlemmerne meddele det til Kerrin Teichmann pr. e-mail kerrin@syfo.de eller på tlf. 0461 14408-119 senest fredag den 6. september.

Æhrensache 2024: Sommerfest og hyldest til frivillige

I morgen, den 6. september, fra kl. 16:00 til 19:00, kan alle glæde sig til en festlig sommerbegivenhed på Idrætshallens fine græsplæne (Moltkestræde 20c, 24937 Flensborg), når arrangementet Æhrensache finder sted for anden gang. Dette særlige event fejrer og hædrer den frivillige indsats for børn og unge i Flensborg.

Prisoverrækkelse

Efter den vellykkede debut i august 2022, er Æhrensache klar til endnu engang at ære de engagerede „Ehrenmennesker“. Arrangementet er arrangeret af de tre store ungdomsforeninger i Flensborg:

Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Flensburger Jugendring og Sportjugend Flensborg. Det er en fest, der hylder personer, der gør en ekstraordinær indsats i børne- og ungdomsarbejdet.

I løbet af aftenen vil flere „Ehrenmennesker“ blive anerkendt for deres enestående engagement og få overrakt deres priser. Uanset om deres indsats foregår i sporten, på skoler eller ungdomscentre, er det deres uvurderlige bidrag, der gør en forskel ved at tilbyde unge mennesker vejledning, støtte og et positivt fremtidsperspektiv. Arrangementet er derfor med til at skabe en synlig anerkendelse

af deres utrættelige arbejde og dedikation.

Aktiviteter for hele familien

Men Æhrensache er ikke kun en prisoverrækkelse. Aftenen vil byde på masser af sjov og underholdning for hele familien. Der vil være ansigtsmaling, hoppepude og meget mere for børnene. Gæsterne kan også se frem til et spektakulært show med live-lyssværd fra FlensSabers og en koncert med Jule Sösemann sidst på aftenen. For dem, der er sultne eller tørstige, vil der være gratis hotdogs og sodavand til rådighed. Arrangementet er åbent for alle og helt gratis.

6. SEPTEMBER

En weekend fyldt med fodboldglæde

I weekenden blev SdUs årlige udefodboldturnering afsluttet med nogle spændende kampe. Turneringen blev fordelt over to dage med forskellige aldersgrupper, der hver især kæmpede for hæder og ære på banen.

Mini og lilleputter

Om lørdagen skulle miniput- og lilleputholdene vise deres evner på banen. Stævnet fandt sted i Slesvig og bød på en række intense kampe. I miniput-turneringen dominerede Egerneførde UF rækken med fire sejre i fire kampe, uden at have lidt et eneste nederlag. Slesvig IF fulgte efter med to sejre og to nederlag. HKUF 1 kæmpede hårdt, men måtte desværre nøjes med

fire nederlag, hvilket efterlod dem uden point på bunden af tabellen.

I lilleputrækken var konkurrencen tæt blandt de fem deltagende hold. Slesvig IF trak det længste strå efter at have vundet fire ud af fem kampe og kun spillet én uafgjort. IF Stjernen 1 gav dem dog kamp til stregen med fire sejre og et enkelt nederlag. De endte på en velfortjent andenplads. Resten af holdene kæmpede også bravt, med IF Stjernen 2 og SG DGF/HKUF 1 på en delt tredjeplads, efterfulgt af SG DGF/HKUF 2. IF Stjernen 3 fandt det svært at få resultaterne til at gå deres vej og afsluttede turneringen uden

point.

Puslinge og mikropuslinge

Søndag blev turneringen flyttet til Flensborg, hvor puslinge og mikropuslinge spillede deres kampe. Hos de mindste lagde arrangørerne vægt på, at det ikke handler om resultaterne, men derimod om oplevelsen og glæden ved at spille fodbold. Derfor blev der ikke ført tabel for disse grupper, og alle børn fik en velfortjent guldmedalje som afslutning på en sjov dag fyldt med fodbold.

SdUs udefodboldturnering blev dermed en stor succes, hvor både resultater og fællesskab blev fejret.

TURNERING

Sommersjov 2024

Så gik den sidste ferieuge også forbi og den tilbragte 48 glade børn på lejrskolen Vesterled i Hvide Sande.

En virkelig god uge

Lejren Sommersjov med SdU bød på masser af bevægelse og frisk luft for de 10-14-årige deltagere. Otte instruktører havde forberedt et spændende pro-

gram der var fyldt med aktiviteter fra morgen til aften. Vejrguderne var absolut med på deres side og bortset fra lidt regn ved ankomsten, stod den på solskin resten af ugen. Den friske luft og en struktureret dag, sørgede både for en god dynamik i hele gruppen og en meget afslappet stemning mellem børnene. Denne gode stemning var smit-

tende hele ugen igennem.

Aktiviteterne

Programmet indeholdt alt fra stjerneløb, fodboldstævne og rundbold med lejrlederne, til vandredag med efterfølgende svømmehal tur og den traditionelle olympiade i vestkystens klitter. Efter så meget bevægelse og frisk luft, var børnene godt

sultne om aftenen. De hyggede med aftensmaden og efter en halv times mobiltid, faldt de trætte ind i deres senge.

Også instruktørerne var godt tilfredse om aftenen og især de unge fik lært en masse om sig selv, samvær, fællesskab og det at være et forbillede for de yngre.

CAMP

Norden Festival startede med et brag

I weekenden startede Norden Festivalen, der holdes på tre forlængede weekender i Slesvig.

SSF er igen med - både som udstillere og som partner. Førstnævnte betyder, at SSF har en bod, hvor der orienteres om det danske mindretal og om det lokale foreningsliv. Sidstnævnte betyder, at SSF giver tilskud så kunstnere fra Danmark kan deltage, hvilket er i tråd med festivalens motto „Nordic Arts Festival“.

Tre af kunstnerne fra Danmark spillede på åbningsweekenden. Først på scenen var Brothers Moving. De fire kunstnere lagde ud med et brag af en koncert om fredagen. Dagen efter - lørdag den 31. august - spillede både Rangleklods og JJ Paulo, der allerede ved gårdkoncerten på Flensborghus spillede sig i hjerterne på publikumet. Sidst i rækken af navne fra Danmark er The Colour. De spiller i dag (torsdag den 5. september) kl. 19:15 på „Gartenbühne“.

Omfattende program

Norden Festivals motto „Nordic Arts Festival“ genspejles på mange måder i det omfattende program. Således kan man blandt andet være med til et minisprogkursus i islandsk, møde den danske forfatter Vig-

go Bjerring, opleve finsk gadedecirkusshow med Marianne Vaalimaa, nyde koncerter med svenske Two Year Vacation og norske Beharie og ikke mindst besøge en bogbus fra Dansk Centralbibliotek. Men foruden det nævnte, byder festivalen på en perlerække af andre kulturindslag. Samtidig er Norden kendt for et mangfoldigt børneprogram, et gennemført madkoncept og ikke mindst et inspirerende lysshow henholdsvis lyskoncept.

Et kig på programmet kan i hvertfald anbefales. (Se link eller qr-kode forneden).

To weekender endnu

Norden Festival finder sted i løbet af tre forlængede weekender - det vil sige tre gange fra torsdag til søndag. Første festivalweekend har netop været, men der er stadig to weekender til at opleve Norden. Se programmet på hjemmesiden www.norden-festival.com/de/ Timetable eller ved at scanne qr-koden.

Mindretalsrådgiver på besøg: Dansk indskoling og skuffende udmelding

PROGRAM

Tirsdag holdt „det rådgivende udvalg for spørgsmål om det danske mindretal under forbundets indenrigsministerium“ (kontaktudvalget) møde i Flensborg. Gæsterne fra Berlin - frem for alt forbundsregeringens mindretalsrådgiver Natalie Pawlik - var kommet til Flensborghus, hvor mødet blev holdt. Forinden fik hun sammen med andre gæster fra Berlin lejlighed til at være vidne til en indskolingsceremoni på en dansk skole. Mindretalsrådgiveren var nemlig taget til Vestermølle Dansk Skole, hvor ni elever havde deres første skoledag. Efter ceremonien i Vestermølle, gik turen videre til Danevirke

Museum, hvor Natalie Pawlik fik en orientering. Derefter blev det tid til en middag i Borgerforeningen inden udvalgets møde startede på Flensborghus.

Skuffende udmelding

På dagsordenen stod blandt andet mindretallets ønske om, at det danske sprog kan benyttes i retsmøder og hos statslige myndigheder. På delstatsplan er det allerede muligt, men i forbindelse med myndigheder, der hører ind under forbundet - som for eksempel skat - kræves en officiel oversættelse af danske dokumenter, hvilket ikke betales af myndigheden. Dermed er det en besværlig

og dyr proces. Samtidig har der været en lovændring, så sorbisk kan benyttes i retssale og hos forbundsmyndigheder. Ikke mindst derfor, forventer det danske mindretal, at forbundsregeringen tager emnet op. Det kommer dog formentlig ikke til at ske, meddelte mindretalsrådgiver Natalie Pawlik. Hun støtter SSFs og SSWs forslag, men forbundsregeringen har ikke tænkt sig at ændre på loven nu, meddelte Pawlik. Mindretallets repræsentanter reagerede skuffet, og opfordre de forbundspolitikkerne fra Slesvig-Holsten til at presse på i Berlin.